הלכה ומעשה
המרכז להכשרות והשתלמויות מקצועיות

חוק תובענות ייצוגיות
סיכום עשור

עו"ד אסף פינק

להערות asaf@asafplaw.co.il

הערות מתודולוגיות

- הנתונים מבוססים על פנקס התובענות הייצוגיות, רשימת הייצוגיות בנט-המשפט, על מאגרים משפטיים ועל השוואה מנתונים בשנים קודמות.
- בנוסף בוצעה פניה למשרדי עורכי דין לקבלת נתונים, חלק מהנתונים מבוססים על תשובות שהתקבלו.
- ניתן להצטרף לרשימת המשרדים אליהם אנו פונים בשלוח מייל ל: KENESYIZUGIOT@KNOWIT.ORG.IL
- יתכנו סטיות עקב:

  א. אי הזנת נתונים לפנקס והזנה ודיווח מאוחרים לפנקס.

  ב. החלטות שלא פורסמו

  ג. אי מסירת נתונים ע"י משרדים או דיווחים חלקיים [במקרים אלה בוססו הנתונים על הפנקס ועל נט המשפט ככל שהיה ניתן].
- ט.ל.ח
- תודה לחברי הועדה! ולעובדי ועובדות המשרד על העבודה!!!

סיכום עשור במספרים

- בעשור האחרון הוגשו כ7400 תובענות ייצוגיות
- יש כ-2500 תיקים פתוחים
- ב4 השנים האחרונות [2012-2015] הוגשו כ5300 ייצוגיות
- ב6 הקודמות להן [2006-2011] רק כ2100
- כלומר ב4 שנים הוגשו 250% יותר מה6 שנים הראשונות של החוק!
- **קו פרשת המים הוא שנת 2012 בה הוגשו כ1400 ייצוגיות**

ייצוגיות שהוגשו בפילוח לפי שנים
15
158
282
304
591
761
1398
1205
1261
1381
2006
2007
2008
2009
2010
2011
2012
2013
2014
2015
הוגשו

1. מדד איכות
דירוג משרדי תובעים ע"ב
גובה השבה בעין לציבור + שכר טרחה

הרישום הוא לפי הא' ב'
גיל רון קינן ושות' + אביעד סרן ושות'
יצחק אבירם
פירט וילנסקי ושות'
שמש מנור ושות'

2. מדד כללי
משרדי תובעים דומיננטיים

הרישום הוא לפי הא' ב'
אייל גולדנברג
אמיר ישראלי
גורודיסקי ושות'
מיכאל בך ושות'
יוחי גבע
עדיני ברגר גבאי
רם דקל

3. מדד כמות
משרדי תובעים לפי מספר הגשות
[יותר מ - 100 לכל משרד]

	שם משרד
1	יוחי גבע
2	כהן ישראלי
3	ניזאר והאני טנוס
4	מוחמד ספורי
5	גורודיסקי
6	לופו פדלון

דירוג עשור - משרדי עו"ד מייצגי נתבעות

קבוצת דירוג ראשונה [בסדר אלפביתי]		
אגמון ושות' רוזנברג הכהן ושות'	יגאל ארנון	פישר בכר חן וול אוריון ושות'

קבוצת דירוג שנייה [בסדר אלפביתי]		
גולדפרב זליגמן ושות'	מ. פירון ושות'	עמר רייטר ז'אן שוכטוביץ' ושות'

המשך דירוג עשור - משרדי עו"ד מייצגי נתבעות

קבוצת דירוג שלישית [בסדר אלפביתי]		
איתן מהולל שדות	ארדינסט בן נתן	ברקמן וקסלר בלום

משרדים מובילים נוספים בתחום התובענות הייצוגיות [לפי אלפבית]		
אליאס בן אריה	גורניצקי ושות'	הרצוג פוקס נאמן
הררי טויסטר	רון גזית	ש. פרידמן

הפרטים בתוספת

- ניתן לאפיין את מספר ההגשות בפרטים בתוספת השניה ב5 קבוצות:
  - **עוסק לקוח ורשויות** 81%
  - **בנקאות וביטוח** 7.60%
  - **עבודה וניירות ערך** 5%
  - **הגבלים עסקים, ספאם, שוויון ומפגעים** 5.75%
  - **איסור אפליה ואיסור אפליה בעבודה** 0.75%

- ב4 אחוז מהייצוגיות הוזכר יותר מפרט אחד בתוספת

- בחלק מהפרטים לא הוגשו תובענות ייצוגיות או שהמספר הוא אפסי [אפליה בעבודה ומסלקה פנסיונית].
- קיימת עליה בתחום הביטוח והמפגעים הסביבתיים
- קיימת ירידה משמעותית בתחום דיני העבודה

פילוח ייצוגיות בתוספת השניה - עשור

פרט	דירוג לפי אחוז הגשות בפרט	הנושא	כמות	אחוזים
1	א'	עוסק לקוח	4387	60.50%
2	ג'	ביטוח	320	4.40%
3	ד'	בנקאות	233	3.20%
4	ז'	הגבלים עסקיים	113	1.60%
5	ו'	ניירות ערך	154	2.20%
6	ט'	מפגעים סביבתיים	98	1.35%
7	י'	איסור אפליה	42	0.60%
8	י"א	אפליה בעבודה	7	0.10%
9	ח'	שוויון לאנשים עם מוגבלות	100	1.40%
10	ה'	דיני עבודה	199	2.75%
11	ב'	רשויות	1495	20.60%
12	ח'	ת' נ' מפרסם	103	1.40%
13	י"ב	מסלקה פנסיונית	0	0%

פילוח גרפי [כל שורה = 500 ייצוגיות]

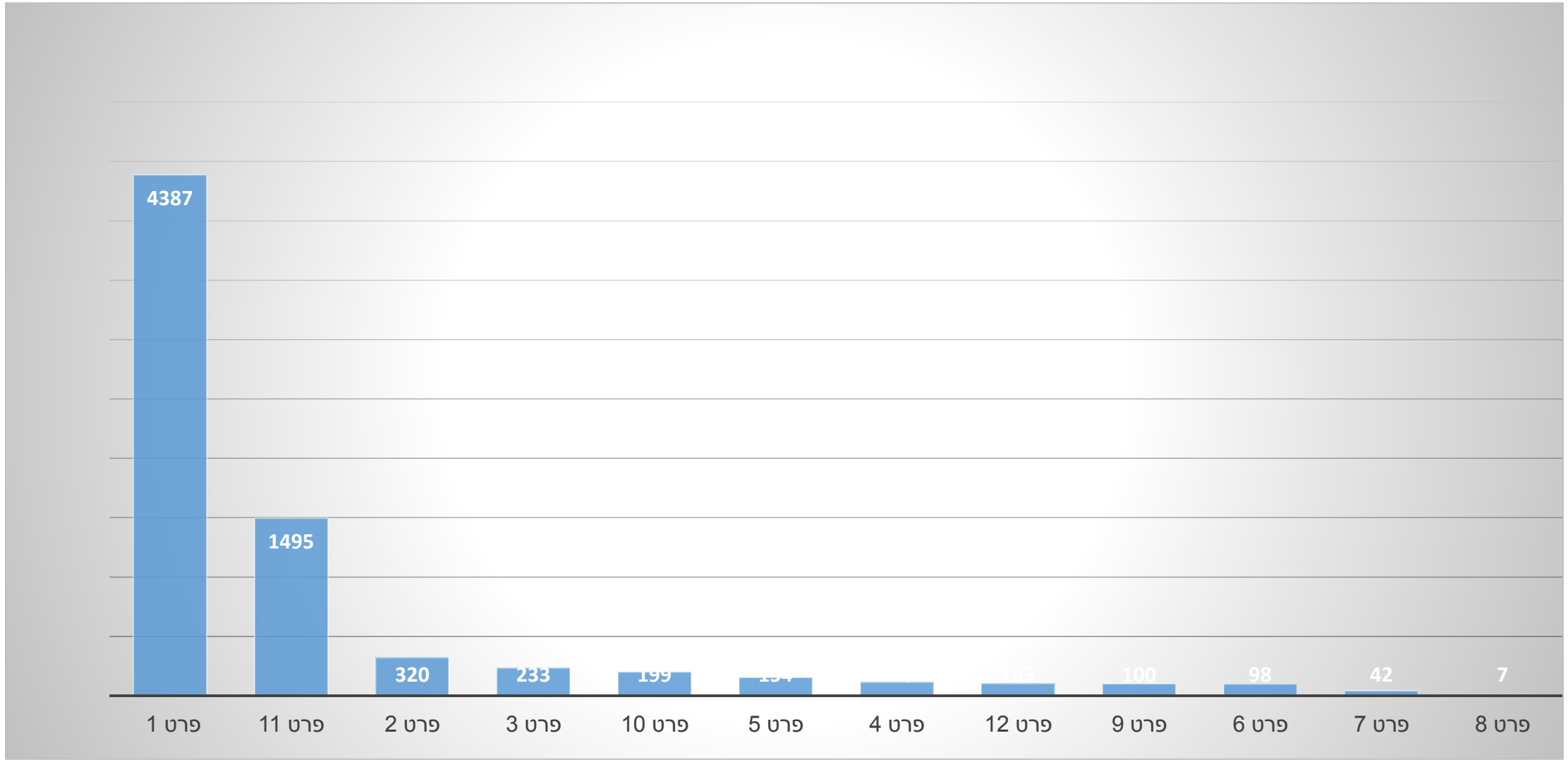

פילוח גרפי (ללא פרטים 1&11) [כל שורה = 50 ייצוגיות]

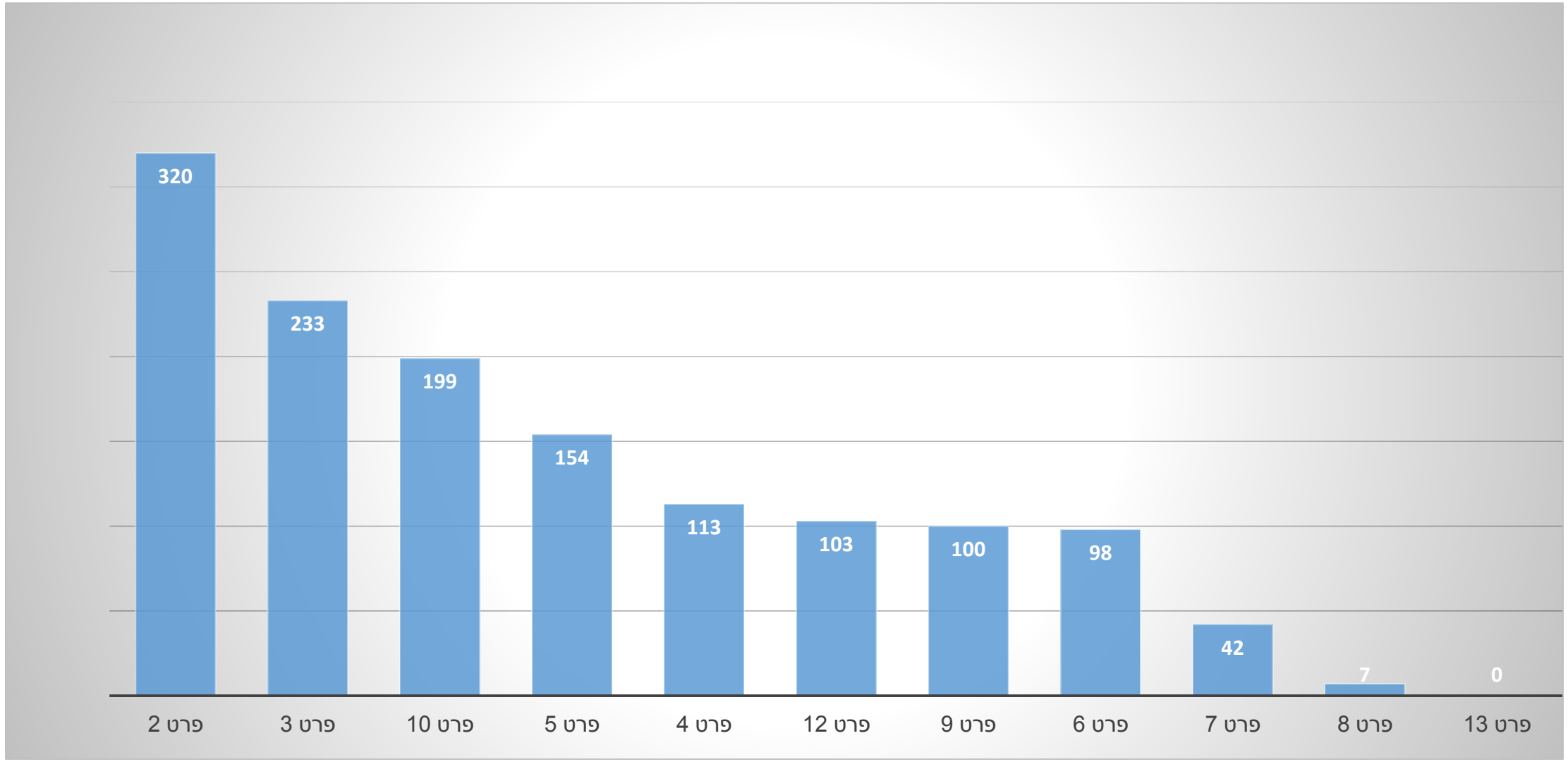

התערבויות יועמ"ש

שנה	התנגד	לא התנגד	חוסר מעש	הערות בהליכים בהם לא התנגד	סה"כ
2008		1		1	1
2009	3	1		1	4
2010	11	20		2	31
2011	16	36		8	52
2012	20	66		39	86
2013	18	71		51	89
2014	20	87		60	108
2015	25	102	13	80	140
סה"כ	**113**	**384**	**13**	234	**510**

התערבות יועמ"ש

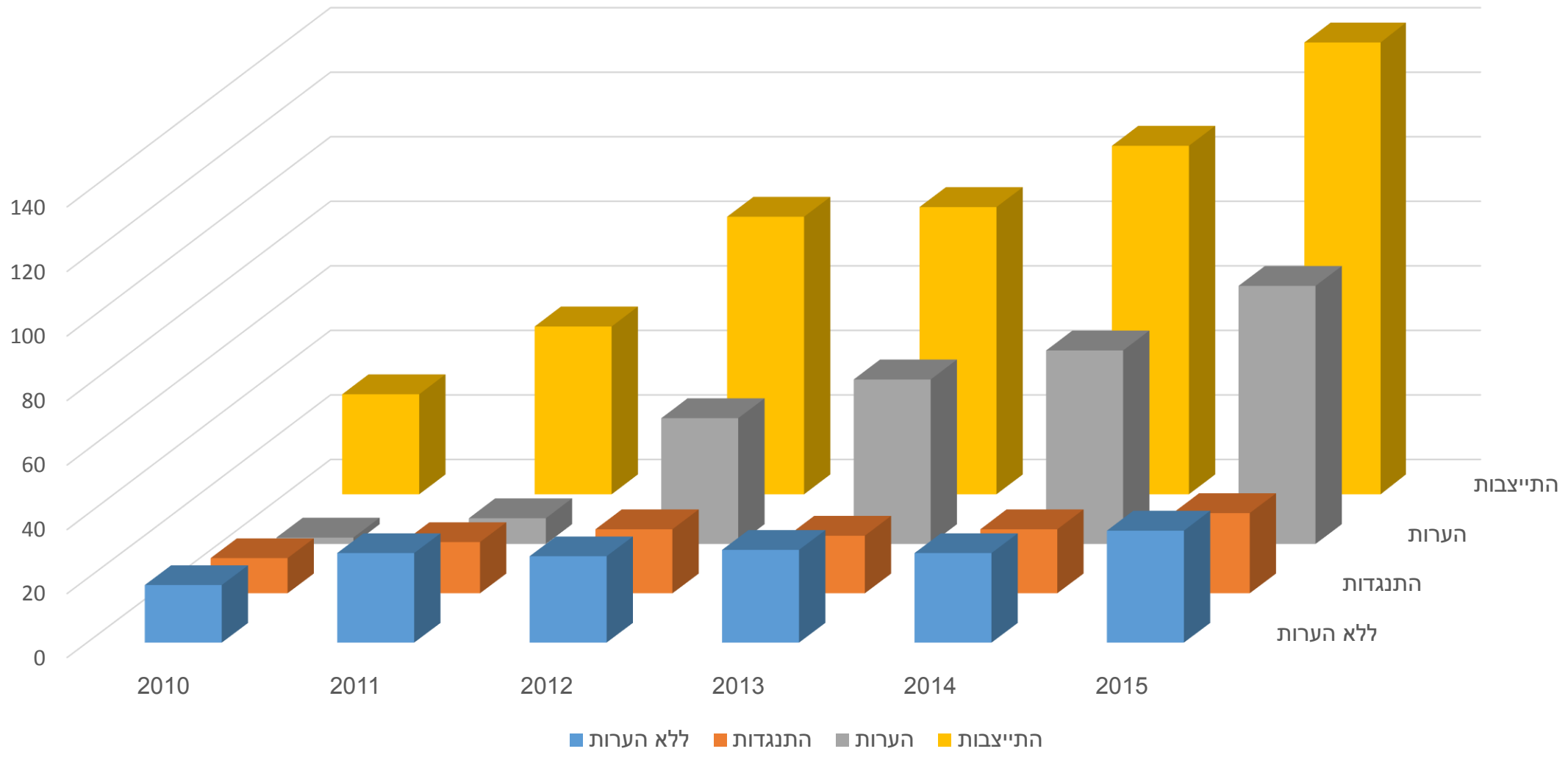

התערבות יועמ"ש בייצוגיות

- היועץ התנגד לכ-28.5% מהסדרי הפשרה שהוגשו לעיונו.
- בכ- 47% התיקים היו ליועמ"ש הערות על אף שלא התנגד.
- מגמת ההערות להסדרים גם ללא התנגדות עולה – קרי מעורבות היועמ"ש גוברת.
- מאידך קיימים תיקים שבהם היועמ"ש לא העיר הערות כלל או שלא הספיק להעיר בזמן
- קיים פער משמעותי מאוד בין מספר הפשרות המושגות כל שנה לבין המספר שמוגש להערות היועמש.

פילוח הגשה לפי בתי משפט

מחוזי						
	2010	2011	2012	2013	2014	2015
ב"ש	10	21	40	46	35	25
נצרת	4	8	74	73	47	37
ירושלים	41	36	46	60	138	288
חיפה	18	60	128	208	143	245
מרכז	111	150	141	212	317	314
ת"א	211	300	557	427	472	390
סה"כ מחוזי	395	575	986	1026	1152	1299

פילוח הגשה לפי בתי משפט מחוזיים - עשור

עשור		
ב"ש	194	2.8%
נצרת	288	4.2%
ירושלים	709	10.49%
חיפה	988	14.6%
מרכז	1513	22.39%
ת"א	3063	45.3%
סה"כ מחוזי	6755	

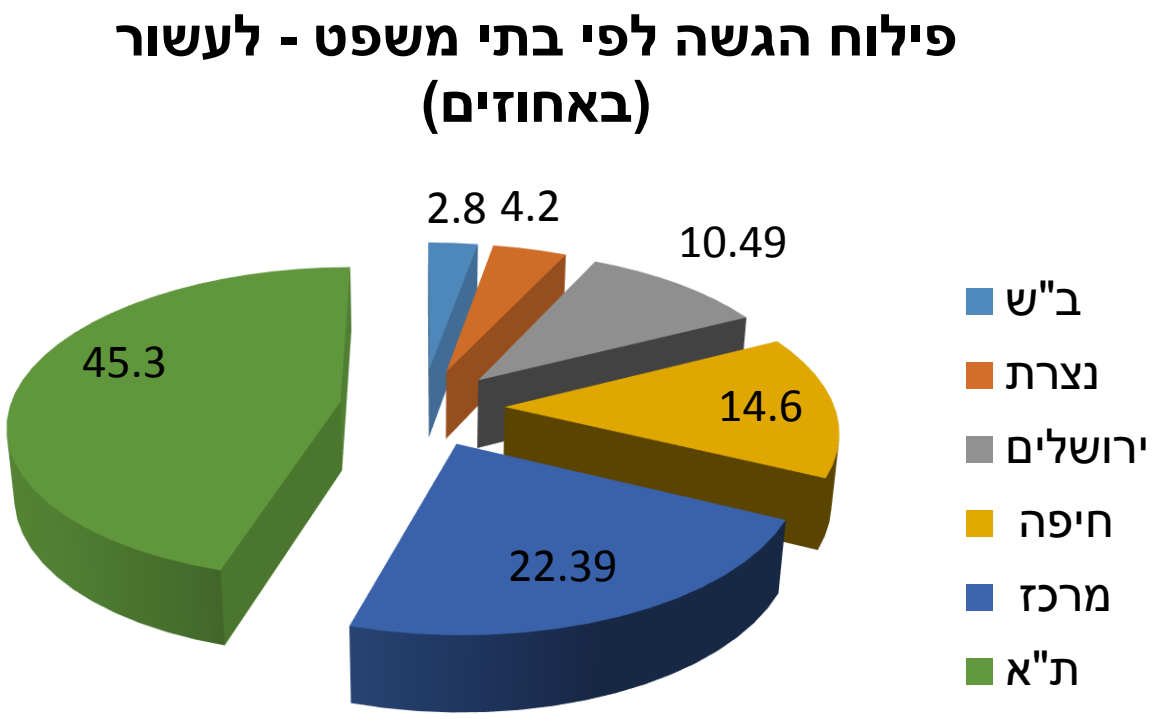
פילוח הגשה לפי בתי משפט - לעשור
(באחוזים)
2.8
4.2
10.49
14.6
22.39
45.3
ב"ש
נצרת
ירושלים
חיפה
מרכז
ת"א

הליכים שהסתיימו 2015

תיאור	2011	2012	2013	2014	2015
דחיית בקשה	72	79	85	63	121
אישור בקשה כייצוגית	14	22	58	35	37
הודעת חדילה	10	30	69	66	85
הסדר פשרה	73	140	121	95	113
הסתלקות	72	228	373	321	290
דחייה על הסף + מחיקות	10	17	40	20	78 (מתוכן 16 מחוסר מעש)
פסקי דין	2	3	2	3	4
סה"כ	**~208**	**~499**	**~746**	**~604**	**~731**

הליכים שהסתיימו 2006-2015

	מספר	באחוזים
דחיית בקשה	890	**20.5**
אישור בקשה כייצוגית	109	**2.5**
הודעת חדילה	405	**9.3**
הסדר פשרה	753	**17.3**
הסתלקות	1501	**34.5**
דחייה על הסף + מחיקות	683 (139 מחוסר מעש)	**15.5**
פסקי דין	כ-14	**0.2**
סה"כ	**כ-4341**	

הליכים שהסתיימו 2006-2015

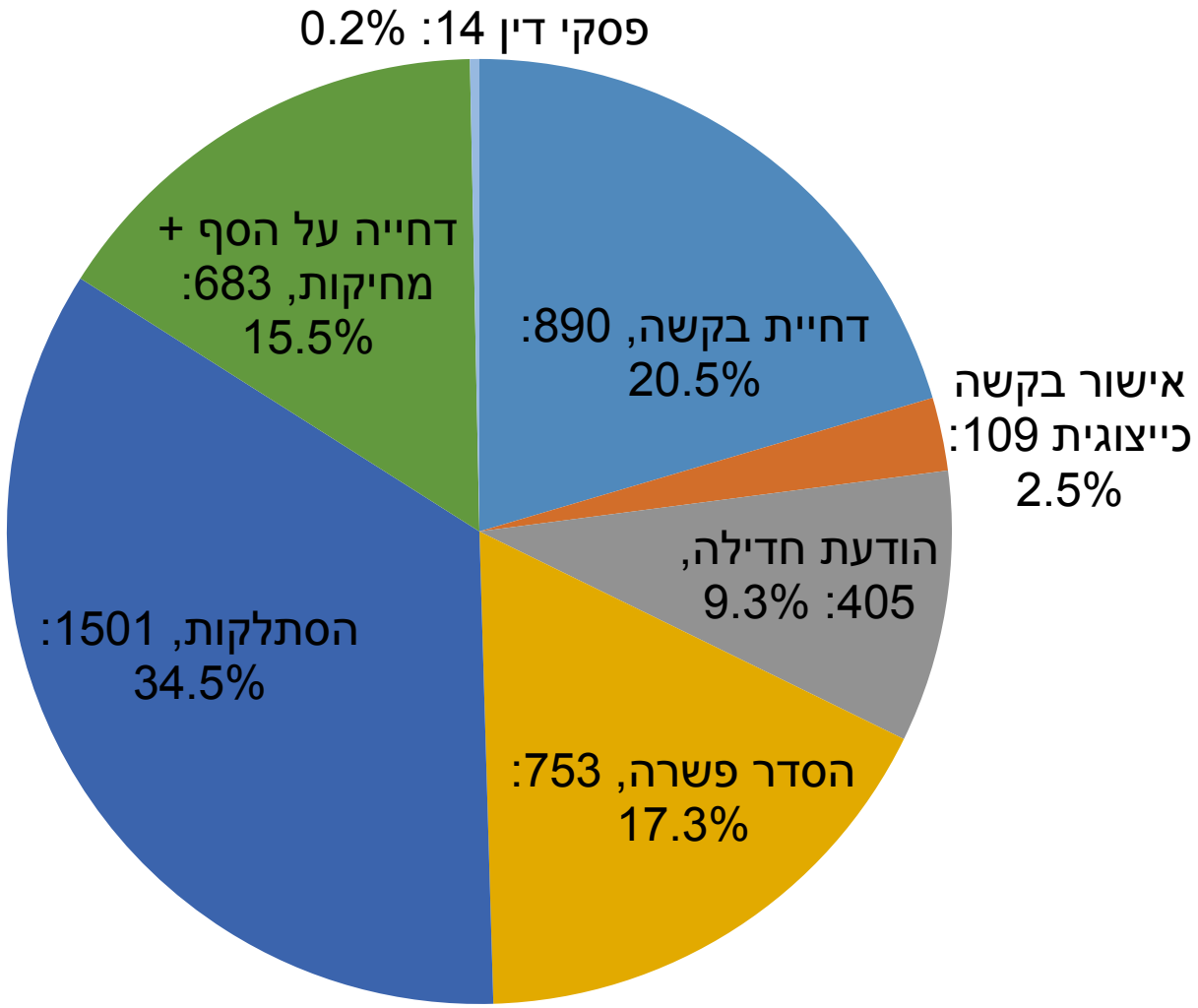

שופטים הדנים בתיקי ייצוגיות רבים לפי מס' החלטות שניתנו בסיום תיקים [יתכן פער בשל פתקיות]

שופט	החלטות
יצחק ענבר	655
מיכל נד"ב	427
יגאל גריל	422
אסתר שטמר	379
שושנה אלמגור	326
עופר גרוסקופף	252
אלכס קיסרי	239
צילה צפת	220
גילה כנפי שטייניץ	135
נחמה מוניץ	131
תמר בזק רפפורט	121
אביגיל כהן	118
רות רונן	114
מיכל אגמון גונן	95

ממוצע שכר טרחה וגמול – פשרות וחדילות: עשור

<u>הסדרי פשרה</u>

- ממוצע שכר טרחה **298,159 ₪**, ממוצע גמול 71,600 ₪
- כ-753 הסדרי פשרה
- [במידה ומנטרלים שכ"ט מעל מיליון ומתחת ל50 אש"ח הממוצע הוא **227,000 ₪**]

<u>אישור בקשה כתובענה</u>

- ממוצע שכר טרחה ביניים באישור בקשה 107,617 ₪
- כ-120 בקשות אושרו כתובענות

<u>חדילה</u>

- ממוצע שכ"ט 68,580 ₪ וגמול 16,500 ₪
- כ-405 חדילות
- בכ- 60 חדילות לא נפסק שכ"ט וגמול כלל: 15%.

ממוצע שכר טרחה דחיות והסתלקויות – עשור

<u>דחיות (ודחיות על הסף) בקשות לאישור</u>

- ממוצע הוצאות כנגד המבקש כ 29,361 ₪
- כ-959 בקשות נדחו

<u>הסתלקויות</u>

- כ-1501 הסתלקויות
- ממוצע **<u>שכ"ט</u>** כ-33,371 ₪
- ממוצע **<u>גמול</u>** כ- 8,327 ₪
- בכ- 60% מההסתלקויות **לא נפסקו גמול ושכר טרחה!**

5 פסקי הדין של העשור

ע"א 10085/08 תנובה - מרכז שיתופי נ' עזבון המנוח תופיק ראבי ז"ל

פיצוי בגין פגיעה באוטונומיה

ע"א 2046/10 עזבון המנוח משה שמש נ' דן רייכרט

מבחנים לקביעת שכר טרחה

ע"א 8037/06 שי ברזילי נ' פריניר (הדס 1987) בע"מ

דיון בשאלת השידול

ע"א 345/03 דן רייכרט נ' יורשי המנוח משה שמש ז"ל

אחריות בגין מסירת מידע מטעה למשקיעים

רע"א 2128/09 הפניקס חברה לביטוח בע"מ נ' רחמים עמוסי

מבחנים לאישור בקשה כייצוגית

פסקי הדין והפשרות של העשור

מספר הליך	נתבעת	ב"כ נתבעת	בימ"ש	ב"כ תובעת	תמצית	גמול לתובע	שכ"ט עו"ד	שופט	עיקרי הפשרה
ת"מ 142/06	1. מדינת ישראל – רשות המסים 2. המוסד לביטוח לאומי	פרקליטות מחוז ת"א	עניינים מנהליים ת"א	דורון לוי ויובל ויסמן	אי הכרה בתשלום דמי ארגון כהוצאה מוכרת	-	1,000,000 ₪	מגן אלטוביה	השבה של 452,000,000 ₪
ת"צ -01-26809 11	1.מכתשים-אגן תעשיות ע"מ 2.כור תעשיות בע"מ	הרצוג פוקס נאמן ושות'; פישר בכר חן וול אוריון ושות'	מחוזי ת"א (המחלקה הכלכלית)	יצחק אבירם	תביעה להסרת ומניעת קיפוח	$1,350,000	$2,250,000	דניה קרת-מאיר	פיצוי הקבוצה בסך $45,000,000
ת"א 2376/00	1. מדינת ישראל 2. רשות החברות הממשלתיות 3. מקורות חברת מים בע"מ	עמליה לב (הדר) ויעל מימון; נאוה שוחט-ברגר	מחוזי ירושלים	אהוד גוט	הקצאת מניותיה של חברת מקורות	2,000,000 ₪	11,500,000 ₪	תמר בזק-רפפורט	רכישת מניות בערך של 98,000,000 ₪
1039-05-08	בנק לאומי לישראל בע"מ	ב. לוינבוק ושות'	מחוזי מרכז	גיל רון קינן ואביעד סרן	חיוב חשבונות בנק של לקוחות המשיבה בניגוד לדין ולריבית המותרת	500,000	5,000,000	עופר גרוסקופף	100 מיליון ₪
ת"צ -08-43859 13	כור תעשיות בע"מ ואח'	כהן, בן ארצי סטמס; כספי ושות', ואלמוזלינו –דייז; אגמון, קהת ושרקי	מחוזי ת"א (המחלקה הכלכלית)	אבירם, בן מאיר ושילוני	טענה לשווי בלתי הוגן במסגרת עסקת מיזוג משולש הופכי	200,000 ₪	1,500,000 ₪	רות רונן	בחירה בין התמורה שהוצעה להצטרפות להסדר משלים. הוערך בכ- 90 מיליון ₪
ת"א 1016/08	מנורה; הראל; מגדל; כלל; הפניקס	ברקמן וקסלר בלום ושות'; יגאל ארנון ושות'	מחוזי תל אביב	איל גולדנברג ועדי קסטנבאום	הנתבעות גבו דמי ניהול בפוליסות ביטוח חיים מסוג "משתתף ברווחים" – בחריגה ובניגוד לדין	780,000	3,880,000	רחמים כהן	70 מיליון
ת"צ (ת"א) 13-03-4805	צ'מפיון מוטורס בע"מ	אילן שביט-שטריקס, יניב סטל, ד"ר נורית לזר	מחוזי ת"א	עדי פורת, גיל רון קינן, אביעד סרן	פגמים בתיבת ההילוכים של מכוניות VW		8,500,000	יהודה פרגו	מעל 65,000,000 ₪
ת"צ 07-09-3344	מנורה; מגדל; הפניקס	יגאל ארנון, אהרונסון אבועלפיה	מחוזי מרכז	גיל רון קינן ואביעד סרן	אופן חישוב תגמולי ביטוח תאונות אישיות	200,000	5,000,000	א. דודקביץ	50 מיליון

הפשרות הגדולות

מספר הליך	נתבעת	ב"כ נתבעת	בימ"ש	ב"כ תובעת	תמצית	גמול לתובע	שכ"ט עו"ד	שופט	עיקרי הפשרה
ת"צ 16306-04-13	מדינת ישראל – משרד התחבורה	פרקליטות מחוז ת"א – אזרחי	עניינים מנהליים מרכז	דן נחליאלי ועידו שטיינר	תביעה להשבת כספי אגרת רישוי רכב שנגבו ביתר כתוצאה מהצמדה שגויה למדד	טרם ניתנה החלטה	טרם ניתנה החלטה	מיכל נד"ב	40 מיליון
ת"א 1372/95 (ע"א 10085/08)	תנובה מרכז שיתופי לשיווק תוצרת חקלאית בע"מ	ש. פרידמן	מחוזי ת"א	א. ראבי	הוספת סיליקון לחלב העמיד	300,000 ₪	1,500,000 ₪	עמירם בנימיני ובימ"ש עליון	הטבה לציבור בסך 38,500,000 ₪
ת"צ 47490-09-13	כלל תעשיות בע"מ ואח'	א' סול, י' אשכנזי, ד"ר ח' מכלוף ומ' פדלון ; ג' אוריון, ע' רביבו וז' שוורץ	מחוזי ת"א (המחלקה הכלכלית)	עידן איידן ודוד תירוש	תביעה למתן צו של הערכת שווי חברה ולהסרת קיפוח בעלי מניות	1,110,000 ₪	4,440,000 ₪	חאלד כבוב	פיצוי חברי הקבוצה בסך 37,000,000 ₪
ת"א 1463/09	לאומי; פועלים; דיסקונט; מזרחי טפחות; בינ"ל	ניר כהן; מיתר ליקוורניק; אגמון ושות'; ברקמן וקסלר; יגאל ארנון;	מחוזי תל אביב	רם דקל; עמית מנור ויוקי שמש; רם גורודסקי	הסדר כובל רחב היקף אשר נתקיים בין המשיבים שעניינו תעריפי העמלות של הבנקים	50,000	5,000,000 [ב3 תיקים: 3.3, 1.4, 1.3]	אליהו בכר	35 מיליון
ת"צ37908-11-12	קול החזקה בע"מ ואח'	יגאל ארנון ושות'; פישר בכר חן וול אוריון ושות'	מחוזי ת"א (המחלקה הכלכלית)	פירט, וילנסקי, מזרחי, כנעני	קיפוח בעלי המניות מקרב הציבור במסגרת עסקת מיזוג משולש הופכי	1,172,859 ₪	5,864296 ₪	חאלד כבוב	פיצוי הקבוצה בסך 29,321,476 ₪
ת"צ 1018-03-08	סלקום	יגאל ארנון	מחוזי מרכז	גיל רון קינן ואביעד סרן	גבייה עבור פירוט שיחות	700,000 ₪	2,800,000 ₪	אסתר שטמר	28,000,000 ₪
ת"צ 7387-07-11; ועוד 3	הפניקס חברה לביטוח; כלל; מנורה; מגדל	כספי ושות'	מחוזי מרכז	עופר דהן	הוספת ריבית ודמי גבייה לדמיה ביטוח המשולמים בתשלומים	500,000 ₪	4,315,000 ₪	עופר גרוסקופף	תיקון ההפרה ומתן הטבות בסך כולל של 25,600,000 ₪
ת"צ 46597-01-12	מדינת ישראל; מנורה מבטחים והסתדרות המהנדסים ניהול קופות גמל	פרקליטות מחוז י-ם; אלון גלרט ועידן לרון	מחוזי ירושלים	אייל רז וירון ובר	עיסקה למכירת מלוא אחזקותיה של המשיבה 1 במשיבה 2, למנורה מבטחים פיננסים בע"מ.	120,000 ₪	2,000,000 ₪	תמר בזק-רפפורט	תשלום 23,810,498 ₪ לחברי הקבוצה

מסקנות מפסקי דין העשור

- ב16תיקים השבה לציבור של **מעל מיליארד ו360 מיליון ₪**
- **ממוצע השבה של 85 מיליון לתיק**
- שכר טרחה 72.5 מיליון ₪ [למעט תיק שבו טרם ניתנה החלטה על שכ"ט
- התוצאה היא 5 אחוז שכר טרחה ממוצע!!!
- 6 תיקים הם בתחום ניירות הערך
- 3 תיקים בתחום הביטוח
- 3 תיקים בתחום הצרכנות
- 2 תיקים בעניין מס או אגרה שנגבו שלא כדין
- 2 תיקים בתחום הבנקאות

מגמות ותופעות

- יועמ"ש מתערב יותר ויותר.
- מחיקה מחוסר מעש.
- אין כמעט 2 שלבים בייצוגיות.
- עלייה בתחום ייצוגיות בביטוח.
- שכר טרחה גבוה והשבה משמעותית לציבור אינם נובעים מכמות הגשות גבוהה.
- עלייה מתמדת בתחום הגשת הייצוגיות כ10% בשנה.
- קבוצת מומחיות בתחום הן של משרדי תובעים והן של משרדי נתבעות.
- שופטים בעלי התמחות בתחום ובעלי מגמות מובהקות בסוגיות שונות.

בואו נסכים ש...

- במרבית התביעות אין כל משמעות לסכום שתובעים ואולי עדיף שלא לציינו?
- פנקס התובענות הייצוגיות איננו משרת את מטרתו – הגיע הזמן להגיש בג"ץ!
- שאי אפשר למחוק תובענה ייצוגית מחמת חוסר מעש? [הציבור לא יושב בחוסר מעש אולי עורך הדין שלו].
- שחשוב שהיועמ"ש יתערב אבל חשוב שיעשה זאת בסדרי זמן טובים. [אולי לפתוח אותו לתיק נט המשפט אוטומטית]
- שהגיע הזמן לתקן את החוק בסוגיות שונות [תרומות, דיווחים לרשויות ועוד].
- שיש כמה פרטים בתוספת השניה שכדאי שיקבלו תשומת לב נוספת

תודה רבה!
המצגת כפופה להגהות טעויות וחוסרים בפנקס
נתראה בשנה הבאה
בכנס השנתי ה- ד לתובענות ייצוגיות?

לתגובות:

asaf@asafplaw.co.il

כל הזכויות שמורות למרכז "הלכה ומעשה"
המרכז להשתלמויות והכשרות מקצועיות
מיסודה של דעת ומסחר בע"מ
טל': 02-5003060, פקס' 153-3-5101090
www.knowit.org.il

אין לעשות שימוש מסחרי במצגת ובנתונים ללא אישור המרכז והמחבר
במידה ונעשה ציטוט אקדמי או לצרכי עבודה,
יש להפנות למצגת תוך ציון שנת המצגת המחבר והפניה לאתר המרכז